

Temel Eğitimde Yaşanan Sorunları İnceleyen Çalışmaların Değerlendirilmesi: Bir Meta-Sentez Çalışması

Evaluation Of Studies Examining The Problems Experienced In Basic: A Meta-Synthesis Study

Özge Deveci*
Necdet Aykaç**

To cite this article/Atıf için:

Deveci, Ö. ve Aykaç, N. (2018). Temel eğitimde yaşanan sorunları inceleyen çalışmaların değerlendirilmesi: Bir meta-sentez çalışması. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi – Journal of Qualitative Research Education*, 7(1), 277-301. doi:10.14689/issn.2148-2624.1.7c1s.13m

Öz. Bu çalışmada, temel eğitimde yaşanan sorunları inceleyen çalışmaların meta-sentez yöntemi kullanılarak değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Verilere, “temel eğitim sorunları, ilköğretim sorunları, ortaokul eğitim sorunları, okulöncesi eğitim sorunları, ilköğretim öğretmen sorunları, öğretmen sorunları, ilköğretim problemleri” anahtar kelimeleri Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi ve <https://scholar.google.com.tr/>, ulakbim.tubitak.gov.tr/ veri tabanları kullanılarak ulaşılmıştır. Belirlenen ölçütlere uygun Türkçe alan yazında 43 makale, 18 tez olmak üzere toplam 61 araştırma, çalışma kapsamına alınmıştır. Araştırmada Walsh ve Downe (2005) geliştirdiği meta-sentez aşamaları takip edilmiştir. Oluşturulan kodlar ve temalar frekans tablolarında sunulmuş ve yorumlanmıştır. İnceleme sonunda, temel eğitimde yaşanan sorunlarının, sistem yapılanma sorunları, alt yapı ve finansman sorunları, paydaş sorunları ve program sorunları olmak üzere dört temada ele alınabileceğine ulaşılmıştır. Araştırma sonucunda, en yüksek frekansın sistem ve yapılanma sorunlarında, en düşük frekansın ise program sorunlarında olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Temel eğitim, temel eğitim sorunları, meta-sentez.

Abstract. In this study, it was aimed to evaluate the studies which examine the questions experienced in basic education by using the meta-synthesis method. Data were reached by using basic education problems, primary education problems, pre-school education problems, primary school teacher problems, pre-school teacher problems, primary school problems High Education Board National Thesis Center and <https://scholar.google.com.tr/>, ulakbilim.tubitak.gov.tr/ data bases. Reached studies were examined, included in, 43 articles, 18 master thesis total of 61 study researchers by considering inclusion criteria. In this study, the meta-synthesis stages developed by Walsh and Downe (2005) were followed. The generated codes and themes are presented and interpreted in frequency tables. At the end of the study, it was concluded that the problems of basic education could be addressed in four themes: system structuring problems, infrastructure and financing problems, stakeholder problems and program problems. As a result of the research, it was determined that the system and structure problems have the highest frequency and the program problems have the lowest frequency.

Keywords: Basic education, basic education problems, meta-synthesis.

Makale Hakkında

Gönderim Tarihi: 21.07.2018

Düzeltilme Tarihi: 17.10.2018

Kabul Tarihi: 27.01.2019

** Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla, Türkiye, e-mail: necdetaykac@mu.edu.tr ORCID: 0000-0001-8020-713X

* Sorumlu Yazar / Correspondence: Milli Eğitim Bakanlığı, Muğla, Türkiye, e-mail: ozgedevenci@gmail.com ORCID: 0000-0003-1729-524X

Giriş

Eğitim içinde bulundurduğu anlam itibarıyla en önemli insan faaliyetlerinden birisi ve toplumların ilerlemesine katkı sağlayacak temel taşlardan biridir. Eğitim küresel olarak bir ülkenin geleceğinin şekillenmesinde önemli bir pay sahibidir (Yıldırım ve Saklan, 2016). Eğitim, hem bireye hem de topluma yönelik bir yatırımdır. Eğitim uzun vadeli, getirisi en çok olan yatırımlardan biri olup, özde bireye, genelde topluma hizmet üreten bir süreçtir. Eğitim alanında yapılan harcamalar, yatırımlar aynı zamanda eğitim çıktıları üzerinde de etkili olup, ülkelerin kalkınmalarında önemli roller oynamaktadır. Bu bağlamda gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler eğitim harcama ve yatırımlarını devamlı arttırmaktadırlar (Döş ve Atalmış, 2015). Yaptıkları yatırımlarla ilerleme, gelişim ve değişim beklenmektedirler. Hem dünya hem de Türk eğitim tarihinde farklı felsefi yaklaşımların yanı sıra eğitim üzerinde politika, toplumsal olaylar, göçler, savaş, nüfus değişimi gibi faktörler etkili olmuştur (Düşmez ve Bulut, 2015). Değişimler sistemi olumlu ve olumsuz etkilemektedir. Türk Eğitim Sistemi öğretmen ve öğrenci sayısı ile oldukça büyük bir sistemdir. Bu sistem içerisinde sık sık yapılan değişiklikler sorunların daha da artmasına neden olmaktadır. Bu noktada sistem içerisinde yaşanan sorunların ortaya çıkarılması, olası çözümlerin ortaya çıkarılması açısından önem taşımaktadır (Nayir, 2017).

Türk eğitim sistemi içerisinde yaşanan sorunların öncelikle kendini ilk basamak olan temel eğitimde göstermesi beklenen bir durumdur. Eğitim sistemi içerisinde temel eğitimin etkisi düşünüldüğünde nitelikli bir temel eğitimin ileri eğitim kademeleri için önemli bir basamak olduğu söylenebilir. Temel eğitim hangi yaşta olursa olsun insanın; örgün ve yaygın eğitim sistemi içinde belli bir düzeyde ve nitelikte eğitim görmesini öngörür. Temel eğitimin amacı bireye yaşadığı çağın gereklerine ve toplumun beklentilerine uygun bilgi, beceri ve davranışları kazandırmaktır. Bu yönüyle temel eğitimden bir toplumun bütün kültürel birikim ve değerlerini geliştirmesi, gelecek kuşaklara aktarması beklenir. Bir diğer beklenti ise bireylerin niteliklerini geliştirerek gelecekteki mesleklere hazırlamasıdır. Temel eğitim bir yandan bireye okuma yazma öğretirken diğer yandan bireylere üst öğrenimlere hazırlık için gerekli bilgi ve becerileri kazandırır. Bu açıdan bakıldığında temel eğitimdeki eksiklikler diğer eğitim kademelerinde sorunlara ve niteliğin düşmesine neden olabilir. Dünyadaki birçok ülke temel eğitimin etki alanından hareketle temel eğitimi öğrencileri için zorunlu tutmuştur (Göksoy, 2013). Örneğin; Amerika Birleşik Devletleri, Almanya, Belçika, Fransa, İsviçre ve İtalya için zorunlu temel eğitim altı yaşında başlar. Verilen zorunlu temel eğitimin süresi ise ülkeden ülkeye değişebilmektedir. Zorunlu temel eğitime ne kadar süre verileceği, ülkelerin eğitime katılımı, gelişmişlik düzeyi ve nüfus artışı gibi etkenlere bağlı olarak değişebilmektedir. Türkiye Cumhuriyeti'nde zorunlu temel eğitim, çocuğun belli bir yaşa girince; eğitime başlamasını zorunlu kılan, yani devletin vatandaşını görmekle yükümlü kıldığı eğitimin süresini içermekte ve devletin belirlediği yüklenim anlamına gelmektedir (Güven, 2012). Zorunlu temel eğitimin tüm işlemleri devlet kurumlarının sorumluluğundadır. Öğrencilerin tüm ihtiyaçlarını karşılamak, öğrencilerin tüm basamaklarda sağlıklı gelişimi ve topluma uyumu için eşit, nitelikli ve ücretsiz bir eğitim verilmesi devletin görevleri arasında yer almaktadır.

Devletin görev ve sorumluluğunda olan temel eğitimin basamakları son olarak 2012 yılında yapılan 4+4+4 düzenlemesi ile birlikte okul öncesi eğitimi, ilkökul eğitimi ve ortaokul eğitimi kapsamaktadır. Temel eğitim ilk olarak okulöncesi eğitim ile başlamaktadır. Yıllara göre okul öncesi eğitime katılım oranları; 2004-05 yılında %11, 2016-17 yılında, %35,2 şeklindedir. Millî Eğitim Bakanlığı 4-5 yaş okullaşma oranının 2019 yılına kadar %70'e taşıyarak okul öncesi eğitimin kademeli olarak zorunlu hale gelmesini amaçlamaktadır (Yalçın ve Yalçın, 2018). Okul öncesi dönem çocuğun sosyal, fiziksel ve zihinsel gelişimi açısından oldukça önemli bir dönemi kapsamaktadır. Bu dönem

ayrıca çocuğun kişilik gelişimi açısından da oldukça önemlidir. Okul öncesi dönem beyin gelişiminin ve sinaptik bağlantıların kurulma oranının en yoğun ve hızlı yaşandığı dönemi kapsamaktadır. Beyin gelişimi çocuğun bilişsel, dil, motor, sosyal ve duygusal gelişimi için güçlü bir zemin oluşturur. Bu nedenle çocuklar özellikle okul öncesi dönem olarak adlandırılan yaşamın ilk altı yılında çok hızlı büyümekte ve gelişim alanlarında şaşırtıcı bir hızla yetkinleşebilmektedirler. Bu şekli ile çocuklar kendi potansiyelini gerçekleştirebilmekte ve toplumun üretken bir bireyi haline gelebilmektedirler (MEB, 2013). Türkiye için okul öncesi eğitimin yeni bir uygulama olmadığı söylene de bugünkü anlamda çocuğun tüm gelişim alanlarını dikkate alan bugünkü anlamda etkili bir öğrenme kurumu işlevini gördüğünü söylemek oldukça zor görünmektedir. Türkiye’de okul öncesi eğitimin amacı; çocukların beden, zihin ve duygu gelişmesini ve iyi alışkanlıklar kazanmasını, onların ilköğretime hazırlanmasını, şartları elverişsiz çevrelerden gelen çocuklar için ortak bir yetişme ortamı yaratılmasını, çocukların Türkçe’yi doğru ve güzel konuşmasını sağlamaktır (Oktay, 2009). Çocukların gelişim açısından oldukça önemli olan okul öncesi eğitimin birçok ülkede zorunlu olmasına karşın Türkiye’de zorunlu olmaması ve tüm çocukların bu eğitim kademesinde yararlanamaması ilkökul eğitimi açısından da istenen niteliği yakalama anlamında sorunlar ortaya çıkarması muhtemel görünmektedir.

Türkiye’de eğitimin ikinci ve üçüncü basamakları olan ilkökul eğitimi ve ortaokul eğitime, özellikle cumhuriyet yönetimi ile birlikte okuma yazma oranının düşüklüğüne paralel olarak büyük önem verilmiştir. Burada amaç; her Türk çocuğunun iyi birer yurttaş olabilmesi için, gerekli temel bilgi, beceri, davranış ve alışkanlık kazanmasını, millî ahlak anlayışına uygun olarak yetişmesini, ilgi, yeti ve yetenekleri doğrultusunda hayata ve bir üst öğrenime hazırlanmasını sağlamaktır (Kıncal, 2009). Cumhuriyet dönemi ile birlikte 3 yıl olan ilkökul seviyesi önce 4 sonra 5 yıla çıkarılmıştır. 1961 yılında çıkarılan 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile zorunlu öğrenim süresi 7-14 yaşları arasında 8 yıl olarak belirlenmiştir. Ayrıca ilkökul eğitimi ve ortaokul eğitimi tek bir çatı altında zorunlu eğitim süresince birleştirilmiştir. Yasa, aynı anda, ilköğretimi "temel eğitim" olarak da nitelendirmiştir (Günkör ve Demir, 2017). Temel eğitimin gelişimi anlamında önemli bir işlev gören 8 yıllık zorunlu temel eğitim uygulaması, kısa sürede kaldırmış ve 2012 -2013 yılında 4+4+4 sistemi getirilerek, ilkökulun süresi 4 yıla çocukların okula başlama yaşı ise 5 yaşa düşürülmüştür.

Yeni getirilen sistemle birlikte öğrencilerin yeni sisteme nasıl uyum sağlayacakları merak konusu haline gelmiştir. 4+4+4 sistemi hem programların uygulamaya konusu hem de çocukların bu öğrenim düzeyi için yaş olarak uygun olmadığı ve temel eğitimin niteliğinin önemli ölçüde düşeceği anlamında birçok tartışmaya neden olmuş ve alanda yapılan birçok araştırmada bu sistemin önemli sorunlara kaynaklık ettiği ortaya çıkmıştır (Aybek ve Arslan, 2015; Cerit, Akgün, Yıldız ve Soysal, 2014; Epçaçan, 2014; Erdem ve Kıran, 2014; Kaştan ve Kaştan, 2016; Mercan Uzun ve Alat, 2014). Bakıldığında halen uygulamada olan 4+4+4 sisteminin temel eğitimin sorunlarını çözdüğü veya eğitimde istenilen niteliği yakalandığını söylemek zordur. Yeni sistemde birlikte okul öncesi eğitim zorunlu halde eğitim sisteminin bir temel taşı olamamış, temel eğitim düzeyinde ikiye bölünen ilkökul ve ortaokul düzeyinde de istenen başarı yakalanamamıştır. Yapılan bu çalışma kapsamında incelenen araştırmalarda dabenzer sorunların halen devam ettiği görülmektedir. Devam eden bu sorunların bir üst kademeye de yansması beklenen bir sonuçtur. Çünkü eğitimin bir basamağındaki sorun hem önceki basamakları hem de sonraki basamakları etkileyebilmektedir. Kısaca okul öncesi eğitimdeki yetersizlikler, ilköğretimde eğitimi etkilediği gibi ortaöğretimdeki nitelik sorunları da ilköğretim üzerinde bir baskı meydana getirebilmektedir. Bu nedenle temel eğitimdeki sorunların etkisi hem ortaöğretim hem de yükseköğretimde dolayısıyla da toplumda etki yaratmaktadır (Saribaş ve Babadağ, 2015). Bu nedenle temel eğitim düzeyindeki sorunların bu alanla ilgili yapılan araştırmalar ışığında tespit edilmesi oldukça önemlidir. Alan yazın tarandığında temel eğitimin sorunlarını inceleyen ve

temel eğitimin sorunlarına çözüm önerisi veren önemli çalışmaların olduğu görülmektedir. Bu araştırmada ise meta- sentez yöntemi ile temel eğitimin sorunlarını ve çözüm önerilerini ele alan çalışmalara ait bulguların bir incelemesi yapılmıştır. Temel eğitimin sorunlarının derinlemesine belirlenmesini amaçlayan bu çalışmanın ilgili alan yazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu araştırmada, temel eğitimde yaşanan soruları inceleyen çalışmaların meta-sentez yöntemi kullanılarak değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Bu bölümde araştırmanın deseni, veri toplama araçları, veri toplama süreci ve verilerin analizi ile ilgili bilgilere yer verilmiştir.

Desen

Bu araştırmada, temel eğitimde yaşanan soruları inceleyen çalışmaların yorumlanması meta-sentez yöntemi kullanılmıştır. Tercih edilen meta-sentez yöntemi, nitel çalışmalarının birbirine çevrildiği bir sentez yaklaşımı, nitel çalışmaların bulgularının karşılaştırılması veya birleştirilmesi ile oluşturulan kuramlar, üst anlatılar, genellemeler ve yorumlamalı çevirilerdir (Polat ve Ay, 2016). Meta-sentez çalışmaları, nitel araştırmaların toplanması ve analizine, bu araştırmaların bulgularına odaklanmaya ve bu bulguları sentezlemek için nitel yöntemlerin kullanılmasına yönelik sistematik bir yaklaşım gerektirir (Sandelowski ve Barroso, 2003). Bu araştırmada, Walsh ve Downe'ın (2005) geliştirdiği meta-sentez aşamaları uygulanmıştır. Bu aşamalar:

1. Çalışma kapsamının belirlenmesi,
2. İlgili araştırmaların bulunması,
3. Dahil edilecek çalışmaların kararlaştırılması,
4. Çalışmaların kalitelerinin değerlendirilmesi,
5. Kıyaslama ve karşılaştırma çalışmaları,
6. Çalışmaların kodlanması ve temalaştırılması,
7. Çalışmaların analizinden elde edilen temaların sentezlenmesi şeklindedir.

Verilerin Toplanması

Bu çalışmada Walsh ve Downe'ın (2005) aşamalarına göre öncelikle problem tanımlanmıştır. Bu araştırma için "temel eğitim sorunları", "ilköğretim sorunları", "ortaokul eğitim sorunları", "okulöncesi eğitim sorunları", "ilköğretim öğretmen sorunları", "öğretmen sorunları", "ilköğretim problemleri" anahtar kelimeleri kullanılarak Türkçe alanyazında tarama yapılmıştır. Alanyazın taraması için ULAKBİM Sosyal Bilimler Veri Tabanı (başlık alanına), Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) tez merkezi (tez adı alanına) veri tabanından yararlanılmıştır. Anahtar kelimeler kullanılarak toplam 1234 çalışmaya ulaşılmıştır.

Ulaşılan bu çalışmalardan 240 tanesinin problem sorusuyla ilgili olduğu belirlenmiştir. İncelemeye alınacak çalışmaların kararlaştırılması için belirlenen ölçütlere göre ulaşılan çalışmaların özet kısımları değerlendirilmiştir. Bu ölçütler;

- Temel eğitim sorunları öncelikli olmak üzere anahtar kelimeleri içermek,

- Nitel ya da karma bir çalışma olması,
- Çalışmanın amacı, yöntemi, bulgular ve sonuçları net bir şekilde ortaya konmuş olmasıdır.

Çalışmalar genel olarak incelendiğinde ölçütleri karşılayan 92 çalışma tespit edilmiş. 92 çalışma amaç ve yöntem kısımları da değerlendirildikten sonra 61 çalışmanın ölçütleri tam karşıladığına karar verilmiştir. 61 çalışmanın ölçütleri tam karşılayıp karşılamadığı ikinci araştırmacı tarafından kontrol edilmiştir. Tablo 1’de araştırma kapsamında birincil çalışmaların, çalışma kodları, kaynakçası ve çalışma konuları, Tablo 2’de birincil çalışmaların betimsel özellikleri sunulmuştur.

Tablo 1.

Araştırmaya Dahil Edilen Çalışmalar

Çalışma Kodu	Kaynakça	Çalışma Konusu
A 1	Ada, Küçükali, Akan ve Dal (2014)	Okul öncesi eğitim kurumlarında yönetim sorunları
A 2	Akbaba ve Ekeren (2014)	İlkokullarda yönlendirme eğitiminin uygulanması ile ilgili öğretmen görüşleri
A 3	Akbaba ve Turhan (2016)	İlköğretim okul binalarının fiziksel sorunlarına ilişkin öğretmen görüşleri
A 4	Aküzüm, Yavaş, Tan ve Uçar (2015)	İlköğretim kurumu öğrencilerinin devamsızlık ve okul terki sorunları
A 5	Aktan Kerem ve Cömert (2006)	Okulöncesi eğitimin sorunlarının belirlenmesine yönelik öğretmen görüşlerinin
A 6	Aybek ve Arslan (2015)	Ortaokul öğretmenlerinin 4+4+4 kesintili zorunlu eğitim sistemine yönelik yaşadıkları sorunlar
A 7	Aydın, Şahin ve Topal (2008)	Türkiye’de ilköğretime sınıf öğretmeni yetiştirmede nitelik arayışları
A 8	Balaban (2017)	Türkiye’de okul öncesi eğitim ve okulöncesi öğretmenlerinin yönetim sürecinde karşılaştıkları sorunlar
A 9	Balo (2015)	İlkokullarda kaynaştırma eğitimi uygulamalarında karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri
A 10	Başar(2000)	İlköğretim okullarının iş gören ve fiziki olanaklarının değerlendirilmesi
A 11	Bay ve Şimşek Çetin (2014)	Çocukların anasınıfından ilkokula geçişlerinde yaşadıkları sorunların belirlenmesi ve çözüm önerileri
A 12	Bıyık (2014)	İlköğretim okullarında müdürlerin yönetsel sorunları
A 13	Can (2010)	Kurum teftiş raporlarına göre ilköğretim okullarının sorunları
A 14	Cerit, Akgün, Yıldız ve Soysal (2014)	Yeni eğitim sisteminin (4+4+4) uygulanmasında yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri
A 15	Çakır ve Özelmacı (2017)	Ortaokul öğretmenlerinin görüşlerine göre okullarda karşılaşılan sosyal sorunlar
A 16	Çamlıbel (2015)	Okul müdürü ve öğretmenlerin 12 yıllık zorunlu eğitim uygulamasına ilişkin algıları
A 17	Çelik, Önal ve Yeler (2012)	İlköğretimde gelişmeler ve yeni yönelimler
A 18	Çinkır (2010)	İlköğretim okulu müdürlerinin sorunları: sorun kaynakları ve destek stratejileri
A 19	Dağlı ve Baysal (2012)	İlköğretim II. kademede görevli öğretmenlerin sınıfta yaşadıkları sorunlar
A 20	Demir ve Arı (2013)	Okul öncesi öğretmenleri, sınıf öğretmenleri ve branş öğretmenlerinin yaşadıkları sorunlar
A 21	Değmez (2014)	Köy ilk ve ortaokulların sorunlarına kampüs eğitim modeliyle çözüm
A 22	Düşmez ve Bulut (2015)	Eğitim yöneticileri bakış açısıyla 12 yıllık kesintili zorunlu eğitim sistemi
A 23	Epçağan (2014)	İlkokul ve ortaokul öğretmen ve yöneticilerinin 4+4+4 eğitim sistemine ilişkin görüşleri

Tablo 1. (devam)

A 24	Erdem ve Kıran (2014)	İlkokul yöneticilerinin görüşlerine göre 4+4+4 eğitim modeline yönelik öğretmen, öğrenci ve velilerin geribildirimleri
A 25	Erkenekli (2014)	Ortaokul yönetici ve öğretmenlerin yönetsel sorunları hakkındaki görüşleri
A 26	Esen (2009)	Öğrenci mevcudu 1000 ve üzeri olan resmi ilköğretim okullarında yaşanan yönetim sorunları
A 27	Filiz ve Arslanhan (2016)	İlkokul birinci sınıf öğretmenlerinin 12 yıllık kesintili ve zorunlu eğitim sistemine ilişkin görüşleri
A 28	Gülcan (2014)	Eğitimde son 10 yıl - sorunlar ve çözüm önerileri
A 29	Gül (2008)	Türkiye'nin eğitim sorunları
A 30	Güncör ve Demir (2017)	Eğitim kanunu değişikliği ile ilgili basın yer alan yazıların incelenmesi
A 31	Gürbüz (2005)	Devlet ve özel ilköğretim okullarında hizmet kalitesinin karşılaştırılması
A 32	Hoşgörür ve Arslan (2014)	Okul örgütünün finansal kaynaklarının yönetimi sorunu
A 33	Kalaycı (2005)	İlköğretim okulu öğrencileri okullarında algıladıkları problem durumları
A 34	Kaya (2010)	İlköğretimde taşınabilir eğitimin yönetimi ve sorunları
A 35	Kayıkçı (2014)	İlköğretim kurumlarının mali kaynak sorunları ve okul müdürlerinin çözüm uygulamaları
A 36	Kaştan ve Kaştan (2016)	Türkiye'de sekiz yıllık kesintisiz ilköğretim kurumundan ilkokul ve ortaokul şeklinde 4+4+4 uygulamasına geçiş sürecinde yaşanan sorunlar ve çözümlerine ilişkin yönetici görüşleri
A 37	Korkmaz (2006)	İlköğretim okullarının karşılaştıkları finansman sorunları
A 38	Kök, Küçükkoğlu, Tuğluk ve Koçyiğit (2007)	Okul öncesi eğitiminin sorunlarına ilişkin öğretmen görüşleri
A 39	Kurtuldu (2010)	Okulöncesi eğitiminde okul aile ilişkilerinde yaşanan sorunların öğretmen ve veli görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi
A 40	Küçük (2010)	Taşınabilir ilköğretim okullarında görev yapan yönetici ve öğretmenlerin karşılaştıkları sorunlar
A 41	Külekcı (2013)	Eğitim sisteminde birleştirilmiş sınıfların öğretmenlerin görüşlerine göre değerlendirilmesi
A 42	Memişoğlu ve İsmetoğlu (2013)	Zorunlu eğitim uygulamasına ilişkin okul yöneticilerinin görüşleri
A 43	Mercan Uzun ve Alat (2014)	İlkokul birinci sınıf öğretmenlerinin 4+4+4 eğitim sistemi ve sistem sonrasında ilkokula başlayan öğrencilerin hakkındaki görüşleri
A 44	Nayır (2017)	Pedagojik formasyon öğrencilerinin Türk eğitim sisteminde yaşanan sorunlara ilişkin farkındalıklarının incelenmesi
A 45	Önder ve Güçlü (2014)	İlköğretimde okullar arası başarı farklılıklarını azaltmaya yönelik çözüm önerileri
A 46	Örs, Erdoğan ve Kipici (2013)	Eğitim yöneticileri bakış açısıyla 12 yıllık kesintili zorunlu eğitim sisteminin değerlendirilmesi
A 47	Özden, Kılıç ve Aksu (2014)	Sınıf öğretmenlerinin zorunlu eğitime ilişkin görüşleri
A 48	Özmen ve Yalçın (2011)	Devlet ilköğretim okullarının mali açıdan desteklenmesinde velilerin bağlı sorunu
A 49	Özpinar (2008)	Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sorunları
A 50	Öztürk Zayımoğlu, Kaya ve Durmaz (2015)	Okulöncesi öğretmenlerinin görev sürecinde yaşadıkları eğitimsel sorunlar ve çözüm önerileri
A 51	Sarıbaş ve Babadağ (2015)	Temel eğitimin temel sorunları
A 52	Seçer, Çeliköz ve Kayalı (2010)	Okul öncesi öğretmenlerinin okul uygulamalarında yaşanan sorunlara ve çözüm önerileri

Tablo 1. (devam)

A 53	Şan (2012)	İlköğretimde taşımali eğitim öğrencilerinin sorunları
A 54	Tantekin Erden ve Altun (2014)	Sınıf öğretmenlerinin okul öncesi eğitim ve ilköğretime geçiş süreci hakkındaki görüşleri
A 55	TED (2007)	Tezcan
A 56	Tezcan Koşer (2014)	İlkokul ve ortaokullarda okul müdüründen kaynaklanan sorun ve çatışmalar
A 57	Tok (2013)	Zorunlu eğitim uygulamasına ilişkin öğretmen, yönetici ve veli görüşlerinin incelenmesi
A 58	Ulusoy ve Arslan (2006)	Beş yıllık temel eğitim yapılarının sekiz yıllık temel eğitim sistemine fiziksel adaptasyonunun değerlendirilmesi
A 59	Ünal (2006)	Okulöncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri
A 60	Yıldırım, Saklan ve Yıldırım (2016)	Emekli öğretmenlerin edindikleri deneyimler düzleminde geçmiş ve günümüz eğitim sistemi sorunlarına ilişkin görüşleri
A 61	Yurdabakan ve Tektaş (2013)	Taşımali ilköğretim öğrencilerinin taşımali eğitime ilişkin görüşleri

Tablo 1’de araştırmaya dahil edilen çalışmalar sunulmuştur. Çalışmalara bakıldığında, “temel eğitim sorunları”, “ilköğretim sorunları”, “ortaokul eğitim sorunları”, “okulöncesi eğitim sorunları”, “ilköğretim öğretmen sorunları”, “öğretmen sorunları”, “ilköğretim problemler” başlıklarını içerdikleri görülmektedir. Ayrıca “ilköğretim/ temel eğitim/ zorunlu eğitimde... sorunu” başlığına sahip olan çalışmalarda sorunların belirlenmesinde yardımcı olacağı düşünülerek araştırmaya dahil edilmiştir.

Tablo 2.

Birincil Araştırmaların Betimsel Özelliklerinin Frekans Dağılımı

Yayın Türü			Veri Toplama Aracı			Yöntem		Veri Analizi		
Makale	Tez	Görüşme Formu	Anket	Doküman İnc.	Tanımsız	Nitel	Karma	İçerik Analizi	Betimsel Analiz	Tanımsız
43	18	30	22	5	5	57	4	26	31	4

Tablo 2’ye göre birincil çalışmalar 43 makale ve 18 tez çalışmasından oluşmaktadır. Araştırma yöntemi açısından birincil çalışmaların 57’si nitel, 4’ü karma desene sahiptir. Araştırmada karma desene sahip araştırmaların ise sadece nitel boyutu ele alınmıştır. Çalışmaların veri toplama araçları incelendiğinde görüşme formunun daha çok tercih edildiği belirlenmiştir. Verilerin analizinde 31 çalışmada betimsel analiz, 26 çalışmada içerik analizi kullanılırken 4 çalışmada yapılan analize ilişkin bilgi verilmemiştir.

Verilerin Analizi

Bu araştırmada meta-sentez yaklaşımlarından tematik sentezleme metodu kullanılmıştır. Tematik sentez, nitel araştırmaların bulgularını sentezlenmesi gerektiğini savunan bir yaklaşımdır. Tematik sentezde, birinci çalışmaların bulgularının cümle cümle kodlanması, betimsel temaların oluşturulması ve betimsel temaların toplandığı üst seviye temaların oluşturulması işlem sırası izlenir (Thomas ve Harden, 2008). Araştırmada önce metinleri satır satır okuma tekniği ile okunmuştur. El ile yapılan kodlamalardan ulaşılan verilerden ortaya çıkan sorun kodları listelenmiştir. Araştırmacının düzenlemiş olduğu kodlar bağımsız bir başka uzmana sunulmuş ve inceleyip yeniden kodlaması istenmiştir. Kodların ortak noktaları olup olmadığı incelenmiş ve ortak temalara ulaşılmaya çalışılmıştır. Ulaşılan

ortak temalar iki uzmanın görüşü alınarak tekrardan düzenlenmiştir. Son aşamada belirlenen kod ve temalar verilere sadık kalınarak yüzde ve frekansları da verilip değiştirilmeden sunulmuştur.

Geçerlik ve Güvenirlik

Meta-sentez çalışmalarında araştırmacı istatistik çözümlmelerden daha çok, senteze dahil ettiği her bir çalışmanın bulgularını betimleyen ve açıklayan betimleyici alıntılara güvenir (Polat, 2016). Meta-sentez çalışmalarında geçerlik ve güvenilirliğin sağlanabilmesi için araştırmanın amacının ve araştırma sorularının belirlenmesine, çalışmaya dahil edilecek araştırmaların seçilmesindeki ölçütlere, seçilen araştırmaların metodolojisi, alanı, örnekleme ve çalışmanın gerçekleştiği coğrafya, veri toplama tekniği ve veri çözümlleme yöntemlerinin bilgisine, verilerin çözümlenmesi ve ortak temaların oluşturulması sürecine, kodlayıcıların uzmanlığı ve tutarlılığına, inandırıcılığı artırmak için incelenen çalışmaların bulgularından kesitler sunulmasına dikkat edilmelidir (Patton, 2014).

Bu araştırmada geçerlik ve güvenilirliği sağlama sürecinde; ilk olarak temel eğitimin sisteminin sorunları neler olduğu belirlenip sistemin olası parçaları belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmada çalışmaların dahil edilme ölçütleri ise temel eğitim sorunları öncelikli olmak üzere anahtar kelimeleri içermek, nitel ya da karma bir çalışma olmak, çalışmanın amacı, yöntemi, bulgular ve sonuçları net bir şekilde ortaya koymak olarak belirlenmiştir. Çalışma kapsamında anahtar kelimeler kullanılarak toplam 1234 çalışmaya ulaşılmıştır. Ulaşılan araştırmaların 240 tanesinin problem sorusuyla ilgili olduğu, 92 çalışmanın belirlenen ölçütleri kısmen karşıladığına, 61 çalışmanın ölçütleri tam karşıladığına karar verilmiş ve ikinci araştırmacı tarafından belirlenen 61 çalışmanın uygunluğu değerlendirilmiştir. Dahil edilen araştırmaların künye-konu ve betimsel bilgileri Tablo 1 ve Tablo 2 hazırlanarak sunulmuştur.

Verilerin kodlanması ve temalara ayrılması sürecinde araştırmalar (A 1)'den (A 61)'e kadar kodlanmıştır. Araştırmalardan öncelikle alt kategoriler, alt kategorilerden sorunlar kodları, sorun kodlarından ise tema adları araştırmacılar tarafından belirlenmiştir. Bu süreç sonunda "Sistem - Yapılanma Sorunları", "Alt yapı ve Finansman Sorunları", "Paydaş Sorunları" ve "Program Sorunları" olmak üzere dört tema belirlenmiştir. "Sistem ve Yapılanma Sorunları" tema adı olmasının nedeni; bu tema altında okula başlama yaşı, okulöncesi eğitim, ikili öğretim, ihtiyaç fazlası öğretmen, sistemin yeterince tanıtılmaması, taşıma, merkezizetçilik gibi sorun kodlarının olmasıdır. Bu sorunlar uygulanmakta olan sistemin işleyişinin bir sonucu olarak düşünülmüştür. "Alt yapı ve Finansman Sorunları"nın tema adı olmasının nedeni ise bu tema altında araç-gereç eksikliği, maddi sıkıntı, derslik yetersizliği, kalabalık sınıflar gibi sorun kodlarının olmasıdır. Çünkü bu sorun kodları sahip olunan ekonomik durumdan ve mevcut alt yapıdan kaynaklı durumlardır. "Paydaş Sorunları" tema adı olmasının nedeni ise veli, öğretmen, yönetici üçlünün sorunlarını içermesidir. Bu tema altında öğrencilerin sorunları yer almamıştır çünkü öğrenci bu çalışmada yer alan tüm temaların olası etkilenenidir. Son olarak "Program Sorunları" tema adı olmasının nedeni öğretim programı, rehberlik faaliyetleri, ölçme değerlendirme, seçmeli ders gibi sorun kodlarını içermesidir. Çalışmada ölçme değerlendirme ve öğretim programının iki ayrı kod olarak yer almasını nedeni ise incelenen araştırmalarda ölçme değerlendirmenin programın işleyişinin veya öğelerinin değerlendirilmesi olarak değil değişen sınav sistemi olarak ele alınmasıdır. Ayrıca araştırmada iki kodlayıcı arasındaki uyum yüzdesi Miles ve Huberman'a (1994) göre $P = \frac{Na}{Na+Nd} \times 100$ hesaplanmış ve ilgili sonuçlar tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3.*İki kodlayıcı arası güvenilirlik*

Veri Seti	Uyuşum miktarı (Na)	Uyuşmazlık Miktarı (Nd)	Uyuşum Yüzdesi (P)
A2'ye ilişkin görüşme dökümü	24	8	75
A15'e ilişkin görüşme dökümü	22	3	88

Araştırmada teyit incelemesi yapılırken ise araştırmacı tarafından rastgele yapılan seçim ile 2 hafta sonra çalışmalar tekrar kodlanmış ve kodlamalar arasında uyum incelenmiştir.

Tablo 4.*Kodlamalar arası güvenilirlik*

Veri Seti	Uyuşum miktarı (Na)	Uyuşmazlık Miktarı (Nd)	Uyuşum Yüzdesi (P)
A7'ye ilişkin görüşme dökümü	19	9	67,85
A18'e ilişkin görüşme dökümü	15	5	75

Araştırmaya son şekli uzman görüşünden sonra verilmiş ve raporlaştırma aşamasına geçilmiştir. Çalışma 4 aylık bir sürede tamamlanmıştır. Bulgular sunulması aşamasında birincil araştırmalardan alıntılar değiştirilmeden sunulmuştur.

Bulgular

Bu araştırmada, temel eğitimde yaşanan soruları inceleyen çalışmalar meta-sentez yöntemi ile incelenmiştir. Elde edilen bulgular “Sistem -Yapılanma Sorunları”, “Altyapı ve Finansman Sorunları”, “Paydaş Sorunları” ve “Program Sorunları” olmak üzere dört tema altında ele alınmıştır. (bkz. Tablo 5).

Tablo 5 incelendiğinde konuya ilişkin birincil araştırmalarda belirlenen toplam 387 sorun “Sistem -Yapılanma Sorunları”, “Altyapı ve Finansman Sorunları”, “Paydaş Sorunları” ve “Program Sorunları” olmak üzere dört tema altında toplanmıştır. “Sistem ve Yapılanma Sorunları” ana temasının birincil araştırmalarda öncelikle değinilen (n=132) olduğu, “Program Sorunları” ve “Paydaş Sorunları” temalarının ise daha az değinilen sorun başlığı olduğu belirlenmiştir. Aşağıda temalar altına toplanan sorunlara örnekler verilmiştir.

“Öğrencilerimiz özellikle birinci sınıflar okula uyum sağlamakta zorlanıyorlar.” (A 51)

” Veliler sistemdeki birinci sınıfa baş-lama yaşı, okul dönüşümleri ve okul planlamaları hususunda sıkıntılardan bahsetmektedir.” (A 24)

“Materyal olmadığından işleyişte ilgili birçok eksiklik vardır.” (A 58)

“Okula başlama yaşının öne çekilmesi gelişimi yetersiz olan çocuklarda uyum ve kalem tutma vb. zorlukları ile karşılaşmıştır.” (A 14)

“Altyapı olmadan, hiçbir hazırlık olmadan sistemde değişiklik yapmak ne kadar doğru. Kimse arada kalacak olan çocukları düşünmüyor.” (A 43)

“Seçmeli derslere çok tepkili çocuklar. Zorunlu tutulmaları hoşlarına gitmiyor.” (A 17)

“İdare tarafından öğretmenler arasında adaletsizlik var. Bu nedenle tam verimli olamıyoruz.” (A 15)

“Hizmet içi eğitim de sürekli destek olmalı. Destek ve eğitim tek seferde değil belli dönemlerde ve zorunlu verilmelidir.” “Şuan hazır plan kullanıyorum. Kendim hazırlarsam hem uzun zaman olacak hem de tam anlamıyla kazanımlar alabileceğimi düşünmüyorum. Şuan hazır plana daha çok güveniyorum. Çünkü aldığım seminerde yeterli olarak anlatılmadığından plan hazırlamak için kendimi yeterli görmüyorum.” (A 1)

“Öğretim programı(müfredatın) ve yöntem teknikler öğrencinin ihtiyacına cevap vermemektedir.” (A 20)

Tablo 5.
Temel Eğitim Sisteminin Sorunları

Tema	Sorun Kodu	f	Tema içi %	Toplam %	Toplam Sorun
Sistem ve Yapılanma Sorunları	Okula başlama yaşı	37	9,55		
	Okulöncesi eğitim süreci	16	4,13		
	İkili öğretim	15	3,87		
	İhtiyaç fazlası öğretmen	13	3,35		
	Sistemin yeterince tanıtılmaması	12	3,10		
	Taşıma	12	3,10		
	Kurumların denetimi	7	1,80		
	Merkeziyetçilik	7	1,80	34,10	132
	Kız öğrenci eğitime erişim engelleri	6	1,55		
	Eğitimde kalite	4	1,03		
Altyapı ve Finansman sorunları	Birleştirilmiş sınıf	3	0,77		
	Okulu erken bırakma	2	0,51		
	Yönetici atamada liyakat	2	0,51		
	Araç-gereç eksikliği	30	7,72		
	Maddi sıkıntı	25	6,46		
	Kalabalık sınıf mevcutları	20	5,16		
	Bina sorunları	15	3,87	32,30	125
Derslik yetersizliği	15	3,87			
Paydaş Sorunları	Yardımcı personel çalıştıramama	14	3,61		
	Hijyen ve sağlık ortamı sorunu	6	1,55		
	Veli ilgisizliği	22	5,64		
	Öğretmen hizmet-içi eğitim	19	4,91		
	Yönetici hal ve tavrı	14	3,62	17,60	68
Program Sorunları	Öğretmen tayin	7	1,81		
	Öğretmenlerin saygı ve statü algısı	6	1,55		
	Öğretim programı	19	4,90		
	Rehberlik faaliyetleri	12	3,10		
	Sosyal faaliyete yer verme	11	2,84	16,02	62
	Ölçme değerlendirme	10	2,58		
Seçmeli ders seçenekleri	10	2,58			
Toplam		387	100	100	387

Birincil araştırmalarda üstünde en çok durulan sorun “Sistem -Yapılanma Sorunları” dır. Devamında gelen “Altyapı ve Finansman Sorunları”, “Paydaş Sorunları” ve “Program Sorunları” zincirin diğer halkalarıdır diyebiliriz. Sistem yapılanma sorunları temasında en çok okula başlama yaşına değinilirken en az okulu erken bırakma ve liyakat sorununa değinilmiştir. Altyapı ve finansman sorunları temasında araç gereç eksikliği ve maddi sıkıntılar değinilen sorunlardır. Paydaş sorunları temasında veli ilgisizliği ve öğretmen hizmet içi eğitim sorunlarına vurgu yapılmıştır. Program sorunlarında öğretim programının sorun olarak görülme sıklığı fazla iken ölçme değerlendirme aşaması en az değinilen sorunlardandır.

Sistem ve Yapılanma Sorunu

Araştırmada incelenen birincil çalışmalarda en yüksek yüzdeler paya sahip olan temel eğitim sorunu yüzde 34,10'luk pay ile sistem ve yapılanma sorunlarıdır. Sistem ve yapılanma sorunları temasında sorun frekansı (n=37), yüzdesi (%9,55) olan okula başlama yaşı en fazla değinilen sorun kodudur. Ardından okulöncesi eğitim süreci ve ikili öğretim gelmektedir. En az frekans (n=2) ve yüzdeye (%0,51) okulu erken bırakma ve yönetici atamada liyakat sorun kodları sahiptir.

Birincil çalışmalardan **okula başlama yaşı** ile ilgili ifadeler aşağıda verilmiştir.

“Okula başlama yaşının geriye çekilmesi ile birlikte, 60, 66 aylık ve 72 ve 83 aya kadar olan farklı yaşlardaki öğrencilerin; aynı sınıfta, aynı ortamda bulunmaları, fiziksel dengesizlik ve psikolojik farklılıkları beraberinde getirmiştir. 60, 66 ve 72 aylık çocuklarda, beslenme, tuvaletini yapma vs. temel ihtiyaçlarını giderirlerken büyük güçlükler çektikleri gözlemlenmiştir. Birçok veli bu durumdan dolayı, okul bahçesinde ya da bir şekilde okul ile irtibat sağlayarak çocuğunu endişeli bir şekilde beklemek zorunda kalmıştır.” (A 29)

“1. Sınıfa beden, zihin bakımından yeterince gelişmemiş öğrenciler gelmeye başladı.” (A 58)

“60-66 aylık öğrenciler 1. sınıfa değil de okul öncesine yönlendirilmelidir. Bilişsel ve bedensel gelişimlerdeki yetersizlikler çocuklarda uyum problemlerine yol açmaktadır.” (A 47)

“Yaş uyumunu yakalayamayan bir sınıfta öğrenci; küçük yaşta psikolojik bulanımlar veya travmalar yaşayabilir. Bu da uygulamada bana göre en eksik kısır yan olmuştur.” (A 58)

“Bazı çocuklar okulun ilk başlarında uyuya kalıyorlardı. Sabah erken kalkıyorlar var içlerinde. Şimdiye kadar gündüz uykusuna alışımlar yine uyumak istiyorlardı, uyuya kalıyorlardı. Şimdi azalmaya başladı ama yine uyuyanlar da oluyor.” (A 44)

“Çocuklar motor becerileri ile kas gelişimleri yeterince gelişmediğinden zorlanmaktadırlar. Geç öğrenme problemleri ile karşılaşmıştır.” (A 37)

“Çocuklar için çok zor, en büyük zorluğu onlar yaşıyorlar... Annelerinden alıp oyun çocuğunu direkt birinci sınıfa getirip sıralarda oturtmaya çalışıyoruz. Bir şeye dikkat etmelerini ama bu dikkatlerini 40 dakika boyunca dağılmadan sürdürdüklerini bekliyoruz... Belki şimdi bir şekilde yapacaklar ama ileride ne olacak” (A 44)

“Sosyal açıdan bir uyum problemi olabiliyor. İlkokullarda rahat olamıyorlar. Otur kalk. Kurallar daha yoğun. Bence öğrenciler bizdeki gibi aktif olmuyorlar. Bizim sınıfta %60 çocuklar %40 biz aktif, ama ilkokullarda öyle değil. O bakımdan biraz sıkılabiliyorlar.” (A 12)

“Çocuklar okula küçük yaşta başlamak zorunda kaldı. Zihinsel ve bedensel gelişimlerini tamamlamadan, kendilerini sınıfta buldular” (A 28)

“Sürekli hareket etme eğilimdedir. Sıraya oturup sınıf düzeni almamız yaklaşık bir buçuk ayımı aldı ki daha yeni yeni sıraya oturuyorlar. Kesme deseniz o yok, kırıştırıp duruyorlar. Bir an önce bitsin diye neredeyse elleriyle yırtıyorlar. Ya da ben daha bir şey söylemeden kendi kafalarına göre ya kesiyorlar, ya boyuyorlar ya da yapıyorlar.” (A 44)

“60-66 aylık öğrenciler 1. sınıfa değil de okul öncesine yönlendirilmelidir.” (A 23)

“Okula başlama yaşının öne çekilmesi nedeni ile fiziksel gelişimi yetersiz olan çocuklarda uyum ve kalem tutma vb. zorlukları ile karşılaşmıştır.” (A 15)

“66 aylık çocukların ilkokula başlamasını duygusal açıdan uygun değildir.” (A 25)

Birincil çalışmalardan **okulöncesi eğitim süreci** ilgili ifadeler aşağıda verilmiştir.

“Anaokulundan gelenler daha becerikliler ve daha hazırlar. Onlar bir grup oldular. Diğer grupta da anaokuluna gitmeden gelenler var, onlar daha çok yoruluyorlar, daha geriden geliyorlar.” (A 44)

“Dünya ülkelerine baktığımız zaman 3 yaşına kadar okul öncesi zorunlu. Okul öncesi eğitimin zorunlu olması gerekiyor. 5 yaş zorunlu olabilirdi. Onu da kaldırmaları hiç hoş olmadı. Velilerden aldığımız tepki “ Göndermesem olur mu?” 0-6 yaş grubu büyük zamanını evde geçiriyor. Anne babaların çoğu da bu konuda eğitimi olmadıklarından çocuğa yeterli desteği sağlayamamaktadır.” (A 17)

“Anasınıfı okullaşma oranında hızlı bir yükseliş olmasına rağmen yeterli düzeyde olmadığı görülmektedir. Bu durumda ilkököl birinci sınıfta büyük bir ayırma neden olmaktadır. Birinci sınıftaki öğrencilerin belli bir oranı anasınıfı eğitimi almışken, büyük bir kısmı anasınıfı eğitimi almadan birinci sınıfa geldiği görülmektedir.” (A 12)

“Ben birkaç aileyi göndermesinler diye ikna etmeye çalıştım. Çünkü çocuklardan biri 58 aylık, diğerleri de 60 ayın üstünde ve ailenin isteğiyle okula geliyorlar. Biraz bilinçli olan bir aile ‘hocam, haklısınız ama köydeki anasınıfı kapattılar.’” (A 58)

“Bir öğrencim var, anasınıfına gitmemiş. Birisi eşyasına dokunduğunda çok kızıyor ama o herkesin her şeyini alıyor. İlk gün sıra olup okulun içinde gezdik, bu sırada bir ipten tuttular dağılmasınlar diye. Bu etkinlikte birisi ipi çok çekmiş, canı acımış, öyle bir bağırды ve etrafa saldırdı ki. Neden böyle yapıyorsun dediğimde onlar benim canımı çok acıttılar ben de onların canını acıtacağım dedi. Başka bir şey bilmiyor, birisi bana ne yaptıysa ben de ona yapacağım diye düşünüyordum.” (A 44)

Birincil çalışmalardan **ikili öğretim** ile ilgili ifadeler aşağıda verilmiştir.

“Yok sabahçı yok öğlenci sınıflar berbat. Sınıf duvarlarına bir materyal asıyorsun, bakıyorsun ertesi gün yok. Tam gün eğitim olduğu güne kadar sorun bitmez”. (A 58)

“Öğrencilerin sabahın erken saatlerinde kalkıp okula uykusuz ve aç veya yarı aç gelmeleri, okuldan geç saatlerde çıkmaları bu öğrencilerde psikolojik, biyolojik ve güvenle ilgili problemler oluşturmaktadır.” (A 37)

“Artık normal eğitime geçmemiz gerekirken ikili eğitim yapıyoruz. Mesai saatleri çok uzadı ve bu okul yöneticileri için çok yorucu. Çocuklar çok erken saatlerde okula geliyorlar.7:30’ da derse başlıyoruz, akşam 17:40 da okuldan ayrılıyor.” (A 17)

“İkinci kademe öğrencilerinin sabah çok erken derse başlayıp; birinci kademe öğrencilerinin akşam karanlığında dersten çıkıyor.” (A 24).

Birincil çalışmalardan **okulu erken bırakma-liyakat** ile ilgili ifadeler aşağıda verilmiştir.

“Okulun fiziksel anlamda cazibesinin olmaması, akademik başarı noktasında öğrenciyi özgüven kazandırılmaması, öğretmen ve idarecilerin yoğunluklarından dolayı öğrencilere gerekli ilgiyi gösterememeleri öğrenci devamsızlıklara ve okul terkine neden olmaktadır.” (A 4)

“Her düzeydeki eğitim yöneticilerini her fırsatta görevden alıp yeni yöneticiler atayarak eğitim yönetimini sürdürülebilir olmaktan çıkarmıştır. Bu görevden almalar ve atamalarda, temel yasalardaki kariyer ve liyakat esasları dikkate alınmamış, binlerce yönetici pasif görevlere atanarak ve verimsizleştirilerek kamu kaynakları çarçur edilmiştir. Eğitim yönetimi alanı ve formasyonu tanımlanarak yönetici olmak için gerekli koşulların taşınması kanun ve yönetmeliklerce belirlenmelidir. Eğitim yöneticilerinin her fırsatta görevden alınmaları engellenmelidir.” (A 28)

Alt yapı ve finansman sorunları

Araştırmada incelenen birincil çalışmalarda ikinci en yüksek yüzdeler paya sahip olan temel eğitim sorunu yüzde 32,30’luk pay ile alt yapı ve finansman sorunlarıdır. Alt yapı ve finansman sorunları temasında sorun frekansı (n=30), yüzdesi (%7,72) olan araç-gereç eksikliği en fazla değinilen sorun kodudur. Ardından maddi sıkıntı ve kalabalık sınıf mevcutları gelmektedir. En az frekans (n=6) ve yüzdeye (%1,55) sorun hijyen ve sağlık ortamı sorunu kodu sahiptir.

Birincil çalışmalardan **araç-gereç eksikliği** ilgili ifadeler aşağıda verilmiştir.

"Okulların eğitim ve öğretim materyalleri tam olmalı. Velilerden maddi destek istenmemelidir. İdareci ve öğretmenler maddi nedenlerle velilerle karşı karşıya getirilmemelidir." (A 37)

"Ders ve oyun araç - gereçlerinin yetersiz ve eski olması öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu tarafından sorun olarak görülmektedir." (A 39)

"Okulumuza matematik ders araç gereçleri olmadığından sorun yaşıyorum." (A 7)

"Okulumuzda laboratuvar sınıfı oluşturmamıza rağmen malzeme eksikliğinden bazı konularda öğretmenlerimiz deney yapamıyorlar. Ders öğretmeni ile birlikte ihtiyaç listesi hazırladık. Yetkili merciiine gönderdik. Malzemelerin tamamlanmasını bekliyoruz." (A 26)

"Mevcut yapıdaki köy ilk ve ortaokullarında görev yapan öğretmenlerin öğretim faaliyetine etkin katılma ve öğrenci başarısını artırmaları için uyguladıkları öğretim yöntemleri ve kullandıkları araç-gereçler yeterli değildir." (A 22)

"Yeterli araç-gereç, materyal maalesef yok. Kendi imkanlarımla araç-gereç ya da materyal yapıyorum. Bu da her zaman mümkün olmuyor. Çünkü ne maaşım ne de zamanım buna yetiyor." (A 50)

Birincil çalışmalardan **maddi sıkıntı** ile ilgili ifadeler aşağıda verilmiştir.

"Bizim okulun geçen günkü yağmurda tavanından su almaya başlamıştı. Hemen bir çatıcı çağırdık. Kaç liraya mal olacağını söyledi. Müdürde pahalı buldu. Aslında okulun parası pek yok. Resmi yazı ile İlçe Milli Eğitim'e ve kaymakamlığa yazı yazdılar. Sonra Kaymakam geldi. Müdüre neden hemen yaptırmadın burayı? diye sordu. O da okulun parasının olmadığını söyledi ama kaymakam hiç orali bile olmadı. Fırçasını attı gitti." (A 26)

"Ne önceki eğitim sistemi ne de şimdiki eğitim sisteminin finansal durumla ilgili bir artısı olduğunu düşünmüyorum. Varsa okulunda bir otoparkın o zaman zengin okulsun. Kömür için bile günlerce bekliyoruz" "Kendi imkânlarımızla hayırsever vatandaş bulursak, maddi olarak değil de malzemeyi direkt temin etme yoluna gidiyoruz. Zaten tüm okullarda bu sıkıntı var. Bu sıkıntı iyice arttı. Sınıfların fiziki yapısını değiştirmek zorundasın. Sınıfların mevcut fiziki yapılarını ortaokula çevirmek zorunda kaldık. Ondan dolayı bir maddi giderimiz oluyor. Onu da kendimiz karşıladık" (A 17)

"Mali kaynak yetersizliği nedeniyle öğrencilerin eğitsel olarak iyi yetişemeyeceğini düşünmekteyim." (A 36)

"Eğitimde yaşanan finansman sorununa bağlı olarak okulların mali yetersizlikleri eğitimdeki kaliteyi olumsuz yönde etkilemektedir." (A 52)

Birincil çalışmalardan **kalabalık sınıf** ile ilgili ifadeler aşağıda verilmiştir.

"Sınıflar kalabalık olduğundan iş yüküm daha arttı. Tutmam gereken evrak sayısı oldukça fazla. Bu nedenle sorun yaşamaktayım." (A 7)

"Sınıflarımız dar, öğrenci sayımız fazla. Arkadaşlar tıkış tıkış ders işliyorlar. Dolayısıyla başarımız da düşüyor." (A 26)

"Sınıfların öğrenci sayısına göre küçük olduğunu öğrenci sayısının sınıflara göre fazla olduğunu belirtmişlerdir." (A 39)

"Sınıfların kalabalık olması sınıflardaki disiplini de çok etkiliyor. Bu sistemde en az en çok 24- 30 arasında olması gerekiyor." (A 58).

Araştırma bulgusu aslında okullaşma ve eğitim öğretim şartlarının durumuna yani alt yapı ve finansmana vurgu yapmaktadır. Belirtilen temanın sorunlarına çözüm üretilmesi, eğitim kalitesinin artmasında etkili olabilir.

Paydaş Sorunları

Araştırmada incelenen birincil çalışmalarda üçüncü yüksek yüzdeler paya sahip olan temel eğitim sorunu 17,60'lık paydaş sorunlarıdır. Tablo 6'da paydaş sorunları ana teması altında birleştirilen sorun kodları, frekansları ve tema içindeki yüzdeler payları verilmiştir. Paydaş sorunları ana temasında sorun frekansı (n=22), yüzdesi (%5,64) olan veli ilgisizliği en fazla değinilen sorun kodudur. Ardından öğretmen hizmet içi eğitim ve yönetici hal tavrı gelmektedir. En az frekans (n=6) ve yüzdeye (%1,55) öğretmenlerin saygı ve statü algısı sorun kodu sahiptir.

Birincil çalışmalardan **veli ilgisizliği** ile ilgili ifadeler aşağıda verilmiştir.

"Velilerle aramda sorun yaşanmıyor çünkü veliler okula gelmiyorlar. Veli toplantısına 35 kişilik sınıfta sadece 7 kişi katılıyor veli-öğretmen ilişkisi yok denecek kadar!" (A 16)

"Ailenin öğrenciye ilgisiz kalması, öğrencinin okuyacağına inanmaması, öğrencisini yeterince tanımayıp başka öğrencilerle kıyaslaması, okul ile gerekli iletişimi kurmaması okuldan kopmalarına neden olmaktadır." (A 5)

"Öğrenci velileri çok ilgisizler. Öğrencisi ortaokula geçmiş, ancak gelip kaydını hala bu okula aldurmamışlar." (A 7)

"Ailelerin toplantılara katılmamaları ve iletişim probleminin doğması" (A 1)

Birincil çalışmalardan **öğretmen hizmet içi eğitim** ile ilgili ifadeler aşağıda verilmiştir.

"Merkeze uzak olduğum için hizmet-içi eğitimden yararlanamıyorum. Bazen haberim bile olmuyor." (A 50)

"Öğretmenlerin ilk aşamada neyle karşılaşacaklarını bilmemeleri kaygılara neden olmuştur." (A 15)

"Öğretmenler yeterince mesleki çalışmalarını takip edememekte ve kendilerini yenileyememekte" (A 21)

"Öğretmenlere, öğrencilere uygun öğrenme öğretme süreçlerinin hazırlanmasına yönelik hizmet içi eğitim verilmemesi öğretmenlerin sorunlar yaşamasına neden olmuştur." (A 48)

"Hizmet içi eğitim de sürekli destek olmalı. Destek ve eğitim tek seferde değil belli dönemlerde ve zorunlu verilmelidir." "Şuan hazır plan kullanıyorum. Kendim hazırlarsam hem uzun zaman olacak hem de tam anlamıyla kazanımlar alabileceğimi düşünmüyorum. Şuan hazır plana daha çok güveniyorum. Çünkü aldığım seminerde yeterli olarak anlatılmadığından plan hazırlamak için kendimi yeterli görmüyorum". (A 1)

Birincil çalışmalardan **yönetici hal tavrı** ile ilgili ifadeler aşağıda verilmiştir.

"Okul Müdürümüz etki altında kararlar alır." "Okul müdürümüz amaçları gerçekleştirirken etkinlikleri yetersiz kalır." "Okul müdürümüz; toplantılarda alınan kararları gerçekleştirmez." (A 57)

"İdare tarafından öğretmenler arasından adaletsizlik var. Bu nedenle tam verimli olamıyoruz." (A 16)

"Gereksiz yere sevk alan arkadaşları müdürümüz çok iyi biliyor. Müdür Bey de onlara tavır alıyor. İzin istediğinde zorluk çıkarıyor. Çünkü boşuna alınan sevklerde okulda düzenin bozulacağından endişe ediyor." "Evet, bürokratik işler beni hep kaygılandırır. Eksik işten dolayı hep huzursuz olurum. Bir an önce yapmalıyım. Ayrıca üst müdürlerden uyarı almakta hiç hoşuma gitmez. Ne gereği var ben işimi yaparım, kimseden de laf işitemem." (A 26)

"Üstlerin, astlardan gelen teklifleri dikkate almaması, fikirlerimin yeterince dinlenilmemesi beni zorlamaktadır." (A 26)

Birincil çalışmalardan **öğretmenlerin saygı ve statü algısı sorunu** ile ilgili dikkat çekici bir ifade aşağıda verilmiştir.

“Bugün hem eğitim hem öğretim ikisi beraber yürümüyor. Şimdi öğretim olabilir, fakat eğitim kesin kesilmiş. Bir öğrenci öğretmenine arkadan „Hoca! Hoca!” diye bağırırsa bu öğretmenlik midir yani? Saygı yok kızım saygı yok! Ben 50 yıl sonra ilk öğretmenlik yaptığım köyüme gittim.60 yaşındaki öğrencim benim karşımda el pençe divan durdu. Günde iki paket sigara içtiği halde dört gün boyunca benimle gezen o öğrencinin sigara içtiğini görmedim. Yani işte o bir eğitimdir.” (A 61)

Hem öğretmenin performansı hem de okul ortamında yöneticilerin etki alanı hakkında olası durumlar düşündürücüdür. Yöneticinin adaleti ve huzur ortamını sağlayamaması okulun başarı ve çalışma ortamını düşürebilmektedir. Öğretmen sistemin uygulayıcısı olarak önemli bir işlev görmektedir. Öğretmenlerdeki nitelik sorunu veya eksiklik tüm öğeleri etkileyebilmektedir. Belirlenen bu bulgu öğretmenlerin kendilerini eksik bulduklarına bir işaretidir. Öğretmenlerin eksik olduğu noktaların farkında oldukları ve kaliteli hizmet için eğitim bekledikleri söylenebilir.

Program Sorunları

Araştırmada incelenen birincil çalışmalarda en az yüzdeler paya sahip olan temel eğitim sorunu 16,02’lik program sorunlarıdır. Program sorunları temasında sorun frekansı (n=19), yüzdesi (%4,90) olan öğretim programı en fazla değinilen sorun kodudur. Ardından rehberlik faaliyetleri ve ölçme değerlendirme sorun kodları gelmektedir. En az frekans (n=10) ve yüzdeye (%2,58) seçmeli ders seçenekleri sorun kodu sahiptir.

Birincil çalışmalardan **öğretim programı** ile ilgili ifadeler aşağıda verilmiştir.

“Bireysel farklılıklardan dolayı tüm kazanımların tüm çocuklarda gözlenememesi.” ”Bazı kazanımların çevre şartlarına uygun olmaması” (A 1)

“Program hazır değil.” (A 58)

“Müfredat sorunu yaşanması, uyum süresinden sonra ders kitaplarındaki kazanımların süresi içerisinde yetiştirilip yetiştirilemeyeceği konusunda korku yaşanması.” (A 15)

“Akademik (ders) başarı açısından müfredat ciddi değişiklik yapılmadan sistemin başarılı olması beklenemez.” (A 47)

“Müfredatı eninde sonunda bitiririm. Kazanıma iki saat zaman ayrılmışsa onu bir saatte verip zaman diğer şeylere transfer edilebilir. Böyle böyle yetiştirmeye çalışacağız ama ne anlamı olur bunun? İş yetiştirmekse yetişir ama asıl olan öğrencinin yetiştirilmesidir. Öğrenciyi yetiştirmedikten sonra programın yetiştirilmiş olmasının bir anlamı yok bence” (A 44)

“MEB’in önerdiği kaynak kitaplarda yer alan etkinliklerin amacına uygunluğu biraz uygun bulmaktadırlar.” (A 60)

“Müfredat değişti, peki müfredata uygun kitaplar hazırlandı mı? Şuan birinci sınıf kitapları hala geçen yılki kitaplar. Ben 4. Sınıf öğretmeniyim hala eski müfredata tabiyim, onun bir kaosu var zaten okullarda, bazı 2. Sınıflar İngilizce görüyor, 3. Sınıflar İngilizce dersi görmüyor. 4. sınıf konuları yenilenmedi. 5. sınıf konuları azaltıldı. 4. sınıfta bir konu yığılması var. Serbest etkinlikler 1. sınıflardan alındı. Onun yerine oyun spor fizik etkinlikleri konuldu. Beden eğitimi, görsel sanatlar, müzik ders saatlerini azaltıp 1 saate düşürdüler” (A 17)

“Programların uzun ve içerik açısından boş olduğu ve düşündürden, araştıran bir içerik kapsamadığından olumsuz etkilemektedir.” Hazırlanan kaynak kitapların daha yalın ve anlaşılır olmasını istiyorum. Metinlerin sürükleyici ve heyecan verici olmasını istiyorum. Kullanılan kelimelerin anlaşılır olmasını istiyorum.” (A 28)

Birincil çalışmalardan **rehberlik faaliyetleri** ile ilgili ifadeler aşağıda verilmiştir.

“İkili eğitim olmasından kaynaklı uzun çalışma saati, öğrenci sayısının fazlalığı nedeniyle bilhassa rehber öğretmen sayısında artış olmalı.” (A 37)

“Çocuğun sınıfa kabulü, arkadaşları tarafından kabulü, öğretmenin (sınıf öğretmeni) kaynaştırma öğrencileriyle ilgilenmeleri noktasında sorunlar olduğunu düşünüyorum.” (A 10)

“Öğretmenlerin pedagojik anlamda rehberlik edecek yeterliliğe sahip olmamaları” (A 15)

“Öğretmenler çocukların eğitsel ve duygusal ihtiyaçları ile yeterince ilgilenmemektedir.” (A 40)

Birincil çalışmalardan **seçmeli ders** ile ilgili ifadeler aşağıda verilmiştir.

“Özellikle grup oluşmayan seçmeli derslerin, haftalık ders programı yaparken zorluklara sebep olduğu görülmüştür. Öğretmen eksiği sorunu olan okullarda seçmeli derslere uygun öğretmen bulamama, komisyonlarda görev alacak yeterli sayıda öğretmenin olmayışı, branş öğretmeni ihtiyacının ücretli yada sözleşmeli gerektiğinde alan dışı öğretmen görevlendirmelerin yaşanması, dile getirilen önemli problemler olmuştur.” (A 43)

“Öğrencilerin yetenek, gelişim ve tercihlerine göre seçmeli dersler almalarını büyük kazanım olduğunu (A 25)

“Öğrenci servisleri seçmeli dersten dolayı olumsuz etkilendi. Zaman çizelgeleri yöneticileri 11 ile 12 saat mesaiye zorlandı. Seçmeli derslerden dolayı ikili öğretime geçmek zorunda kaldık.” (A 37)

“Seçmeli ders yükü öğrencilerde yorgunluk ve bıkkınlığa yol açmaktadır.” “Öğrencilerin seçmeli dersleri seçimlerinde ailelerinin daha etkili olduğu görülmektedir.” (A 47)

Birincil araştırmalarda en az değinilen sorunlar içerisinde program sorunları gelmektedir. Program sorunları olarak öğretim programı, rehberlik faaliyetleri, seçmeli ders seçenekleri, sosyal faaliyete yer verme ölçme değerlendirme sorunlarının yer aldığı görülmektedir. Aileler sürekli kendi eğitim gördükleri dönem ile günümüzü karşılaştırmaktadır. Birincil araştırmalarda program ögesi yetişmez, uygun değil, müfredat, uzun, gereksiz... gibi kelimeler ile birlikte kullanılmıştır.

Tartışma ve Sonuç

Bu araştırmada eğitim sistemimizin birinci basamağı olan temel eğitim sisteminin sorunlarını belirlenmeye yönelik yapılan araştırma bulgularının, sentezlenmesi sonucunda temel eğitim düzeyinde birçok sorun olduğu saptanmıştır. Bu sorunlar; sistem ve yapılanma sorunları, alt yapı ve finansman sorunları, paydaş sorunları ve program sorunları olmak üzere dört tema altında ele alınabilir.

Ele alınan dört tema arasında en önemli sorunun sistem ve yapılanma sorunları olduğu görülmektedir. Sistem ve yapılanma sorunu içerisinde, okula başlama yaşı tartışması, okulöncesi eğitim süreci, ikili öğretim, ihtiyaç fazlası öğretmen, sistemin bilinmezliği, taşıma, kurumların denetimi, merkeziyetçilik, eğitime erişimde engeller, eğitimde kalite, yönlendirme, birleştirilmiş sınıf, okulu erken bırakma ve yönetici atamada liyakat sorunu olduğu görülmektedir.

Okula başlama yaşının özellikle birçok eğitimcinin eleştirilerine karşın uygulamaya konan 4+4+4 sistemi ile ortaya çıktığı söylenebilir. Zira çocuklar 5 yaşında ilkokula başlayarak okuma yazma öğrenmeye zorlanmaktadır. Oysaki bu yaştaki çocukların gelişimleri arasında bireysel farklar olduğu ve 1-2 aylık sürenin çocukların gelişiminde etkili olduğu göz önüne alındığında, 5 yaş uygulamasının sorunlar yaratması beklenebilir bir sonuçtur. Ayrıca yaş sınırı düşürülmesine karşın programda değişikliğe gidilmemesi okuma yazma öğretimine dayalı bir program anlayışının sürdürülmesinin sorunların ana nedenlerinden birini oluşturduğu söylenebilir. Okula başlama yaşının düşürülmesi okulöncesi eğitim basamağına da zarar veren bir adım olarak düşünülebilir. Çünkü okul öncesi eğitime giden ve nitelikli bir eğitim sürecinden geçen öğrenciler temel eğitime daha çabuk uyum sağlayabilmekte ve başarı düzeyleri artabilmektedir. Zira, okul öncesi eğitim isteğe bağlı olarak

zorunlu ilköğretim çağına gelmemiş 3-5 yaş grubundaki çocukların eğitimini kapsamakta ve çocukları ana-babaya bağımlı olmaktan kurtaran, çocukların bedensel, zihinsel ve toplumsal yönden gelişmelerini sağlayan önemli bir eğitim basamağıdır (Gediklioğlu, 2005). Ülkemizde yanlış anlaşılan ve çocuk bakıcılığı olarak algılanan okul öncesi eğitim anlayışı da temel eğitime yansıyan ve temel eğitimin niteliğini düşüren etkenlerden biri olarak görülebilir.

Eğitimin niteliği ülkelerin bu alandan yaptıkları veya yapmayı planladıkları yatırımlara göre şekil alır. Ülkelerin eğitime ayırdığı kaynak miktarı, o ülkenin genel ekonomisi içinde eğitimin yerinin ve öneminin de bir göstergesi olmaktadır. Türkiye’de bütçeden eğitime ayrılan paydaki yetersizlik ve adil olmayan kaynak dağılımları, örgün eğitim kurumlarındaki eğitim ve öğretim faaliyetlerini olumsuz yönde etkileyebilmektedir. Eğitim olanaklarından ne ölçüde yararlandığı, eğitimin niteliği, okulların fiziki donanım ve alt yapısı, okuldaki araç-gereç olanakları, öğretmen ve derslik açıkları vb. etmenlere bağlı olarak esasen eğitimde var olan eşitsizlik ve adaletsizlik bu duruma bağlı olarak daha da keskinleşmektedir (Hoşgörür ve Arslan, 2014). Alt yapı ve finansman sorunu birincil araştırmalarda ikinci sırada değinilen sorunların başında gelmektedir. Alt yapı ve finansman sorunları içerisinde ise araç gereç eksikliği, maddi sıkıntı, kalabalık sınıf mevcutları, binaların tadilatı, yardımcı personel çalıştırmama ve hijyen ve sağlık ortamının sağlanmamasının önemli sorunlar olarak yer aldığı görülmektedir. Bu sorunlar arasında araç-gereç eksikliğinin ön plana çıktığı görülmektedir. Maddi sıkıntı ve kalabalık sınıflar alt yapı ve finansman boyutunda önemli sorunlar olarak tespit edilmiştir.

Bir fabrika hatalı ürün yaptığında ya da bir terzi hatalı bir dikiş diktiğinde sonuçları kısa sürede ortaya çıkmasına karşın eğitim çıktılarının iyi veya kötü sonuçları yıllar sonra ortaya çıkabilmektedir (Doğan, Uğurlu ve Demir, 2014). Eğitimin çıktılarının, eğitim sistemi içinde yer alan tüm öğeler üzerinde etkili olduğu söylenebilir. Eğitim süreçleriyle doğrudan ilgili olan öğelerin yani paydaşların (öğretmen, idareci ve eğitimle ilgili Sivil Toplum –STK- kuruluşlarındaki yetkililer ve Milli Eğitim Müdürlüğü ARGE çalışanlarının) olduğunu söyleyebiliriz (Bay, Türkan, Tosun, Deliçay, Ateş, Pamuk ve Demir, 2013). Yapılan araştırmalarda paydaş sorunları üçüncü sırada değinilen sorunlar içerisinde yer almaktadır. Paydaş sorunları içinde veli ilgisizliği, öğretmen hizmet içi eğitim, yönetici hal tavrı, öğretmen tayin ve öğretmenin saygı ve statü algısı sorun yer almaktadır. Veli ilgisizliği birincil çalışmalarda en ön sırada yer almaktadır.

Araştırma sonuçlarından temel eğitime ilişkin olarak öne çıkan sorunlardan biri de programa ilişkin sorunlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Program genel anlamda, öğrencilerin yaşantılarını düzenleme olarak tanımlanabilir. Öğretim programı sorunu birincil çalışmalarda değinilen sorunlar arasında yer almaktadır. Rehberlik faaliyetleri ve seçmeli ders seçenekleri ise diğer yüksek oranda ortaya çıkan sorunlar arasında yer almaktadır.

Sonuç olarak çalışma kapsamına alınan araştırmalarda temel eğitime ilişkin birçok sorunun ortaya çıktığı görülmektedir. Bu sorunlar içinde özellikle sistemden kaynaklanan sorunlar içinde, eğitimdeki merkezîyetçilik programların sürekli değişmesinden kaynaklanan bilinmezlik, okulöncesi eğitimin etkili olması, birleştirilmiş sınıflar ve ikili öğretimin önemli bir yer tuttuğu söylenebilir. Temel eğitimde öne çıkan diğer önemli bir sorun ise altyapı ve finansman sorunu olduğu görülmektedir. Temel eğitime bütçeden yeterli kaynak ayrılmamasından dolayı yaşanan fiziki yapı ve altyapı sorunları ve araç gereç eksikliği temel eğitimin başarısını düşüren etkenlerin başında geldiği görülmektedir. Temel eğitimde önemli sorunlardan biride eğitimin önemli bileşenlerinden olan paydaşlardan kaynaklı sorunlar olduğu görülmektedir. Bu sorunlar içinde ise velilerin ilgisizliği ve eğitim sürecinin aktif bir bileşeni olarak görev almaması kadar öğrenme sürecinin rehberi konumundaki öğretmenlerin statüsünün düşmesi, etkili bir hizmet içi eğitim verilmemesi ve tayin ve yükselmelerinde liyakatın göz ardı edilmesinin öne çıktığı söylenebilir. Temel eğitimde programdan kaynaklı sorunlarında niteliği

düşüren etkenler içinde yer aldığı görülmektedir Programla ilgili olarak programı yetiştirme kaygısı ve içeriğin yoğunluğunun önemli sorunlar arasında olduğu söylenebilir. Bu sorunlar ışığında temel eğitimin var olan sorunların çözülmesi ve nitelikli bir temel eğitimin sağlanması için aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir.

1. Öğretim programları sık değiştirilmemelidir. Herhangi bir değişiklik yapılırken pilot uygulama yapılması ve program geliştirilirken tüm paydaşların görüşleri alınmalıdır.
2. Öğrencilerin okul yaşamına başlama yaşı bilimsel verilere dayalı olarak yeniden düzenlenmeli, ya da çocukların yaşı dikkate alınarak programların öğrenci ihtiyaçları doğrultusunda geliştirilmesi sağlanmalıdır.
3. Temel eğitime bütçeden daha çok kaynak ayrılarak okullarını fiziki yapısı ve donanımı etkili hale getirilebilir.
4. Veli-öğrenci-öğretmen üçlüsünün ilişkisinin öğrenci hayatında önemli bir yere sahip olduğu dikkate alınarak velilerin eğitim sisteminin etkili bir parçası olması yönünde etkinlikler düzenlenmesine ve velilere yönelik eğitim seminerleri düzenlenmesine önem verilmelidir.
5. Eğitim sistemi merkeziyetçilikten kurtarılarak yerelleşmesi sağlanabilir.
6. Temel eğitimin niteliği açısından oldukça büyük bir öneme sahip olan okulöncesi eğitim zorunlu hale getirilerek nitelikli bir yapıya kavuşturulabilir.
7. Temel eğitimin niteliğini olumsuz yönde etkileyen birleştirilmiş sınıf ve ikili öğretim uygulamaları kaldırılmalıdır.
8. Temel eğitimle ilgili sorunlara ilişkin öğretmen, öğrenci ve veli görüşmelerine dayalı araştırmalar yapılabilir.

Kaynaklar / References

- Ada, Ş., Küçükali, R., Akan, D., & Dal, M. (2014). Management problems in preschool educational institutions. *Middle Eastern and African Journal of Educational Research*, 12(SI), 32-49.
- Akbaba, A., & Ekeren, F. (2014). The views of the teachers who work at the primary schools on the difficulties in the administration of guidance education. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 7(7), 101-124.
- Akbaba, A., & Turhan, M. (2016). İlköğretim okul binalarının fiziksel sorunlarına ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi (Van il örneği). *KTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(12), 341-357.
- Aküzüm, C., Yavaş, T., Çetin, T. A. N., & Uçar, M. B. (2015). İlköğretim kurumu öğrencilerinin devamsızlık ve okul terki nedenleri. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(2), 167-192.
- Akyüz, Y. (1996). Anaokullarının Türkiye'de kuruluş ve gelişim tarihçesi". *Milli Eğitim Dergisi*, 132, 7-13.
- Aybek, B., & Aslan, S. (2015). İlkokul birinci sınıf öğretmenlerinin 4+ 4+ 4 kesintili zorunlu eğitim sisteminde yaşamış oldukları sorunlara ve çözüm önerilerine yönelik görüşlerinin incelenmesi. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 5(3), 327-346.
- Aydın, R., Şahin, H., & Topal, T. (2008). Türkiye'de ilköğretime sınıf öğretmeni yetiştirmede nitelik arayışları. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 12(2), 119-142.
- Balaban, E. (2017). *Türkiye'de okul öncesi eğitim ve okul öncesi öğretmenlerinin yönetim sürecinde karşılaştıkları sorunlar* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü: Edirne.
- Balo, D. E. (2015). *İlkokullardaki kaynaştırma eğitimi uygulamalarında karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Fırat Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Elazığ.
- Başar, M. A. (2000). İlköğretim okullarının işgören ve fiziki olanakları. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(8), 134-140.
- Bay, E., Türkan, A., Tosun, Ş., Deliçay, F., Ateş, G. N., Pamuk, T., Özkan, S., & Demir, S. (2013). 4+ 4+ 4 modelinin paydaşlar bağlamında değerlendirilmesi: aktif katılım mı? Pasif direniş mi? *21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum Eğitim Bilimleri ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(5), 34-55.
- Bay, D. N., & Şimşek Çetin, Ö. (2014). Anasınıfından ilkokula geçişte yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri. *International Journal of Social Science*, 7(7), 163-190.
- Bıyık, E. (2014). *İlkokul/ortaokul müdürlerinin okul yönetiminde karşılaştıkları yönetsel sorunların belirlenmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Okan Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü: İstanbul.
- Can, A. (2010). *Kurum teftiş raporlarına göre ilköğretim okullarının sorunları* (Yayınlanmamış doktora tezi). Selçuk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Konya.
- Cerit, Y., Akgün, N., Yıldız, K., & Soysal, M. R. (2014). Yeni eğitim sisteminin (4+ 4+ 4) uygulanmasında yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri (Bolu il örneği). *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 59-82.
- Çakır, U., & Özelmacı, Ş. (2017). Ortaokul öğretmenlerinin görüşlerine göre okullarda karşılaşılan sosyal sorunlar. *Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 7(2), 260-287.
- Çamlıbel, F. (2015). *Okul müdürü ve öğretmenlerin 12 yıllık zorunlu eğitim uygulamasına ilişkin algıları* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Okan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü: İstanbul.
- Çelik, F., Önal, A. S., & Yeler, M. (2012). İlköğretimde gelişmeler ve yeni yönelimler. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 1(1), 35-50.

- Çınkır, S. (2010). İlköğretim okulu müdürlerinin sorunları: sorun kaynakları ve destek stratejileri. *İlköğretim Online*, 9(3), 1027-1036.
- Dağlı, A., & Baysal, N. (2012). İlköğretim öğretmenlerinin sınıfta karşılaştıkları disiplin sorunlarının nedenlerine ilişkin görüşleri. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(1), 259-271.
- Değmez, M. (2014). *Köy ilk ve ortaokulların sorunlarına kampüs eğitim modeliyle çözüm* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Aydın Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü: İstanbul.
- Derneği, T. E. (2007). *Türkiye’de okul öncesi eğitim ve ilköğretim sistemi: temel sorunlar ve çözüm önerileri*. Ankara: TED Yayınları.
- Demir, M. K., & Ercan, A. R. I. (2013). Öğretmen sorunları-Çanakkale ili örneği. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32(1), 107-126.
- Doğan, S., Uğurlu, C. T., & Demir, A. (2014). 4+ 4+ 4 eğitim sisteminin okul paydaşlarına olumlu ve olumsuz etkilerinin yönetici görüşlerine göre incelenmesi. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(1), 115-138.
- Döş, İ., & Atalmış, E. H. (2016). Oecd verilerine göre pisa sınav sonuçlarının değerlendirilmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(2), 432-450.
- Düşmez, İ., & Bulut, H. (2015). Eğitim yöneticileri bakış açısıyla 12 yıllık kesintili zorunlu eğitim sistemi: Giresun örneği. *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(1), 157-176.
- Epçaçan, C. (2014). İlkokul ve ortaokul öğretmen ve yöneticilerinin 4+ 4+ 4 eğitim sistemine ilişkin görüşleri (Siirt ili örneği). *Ekev Akademi Dergisi*, 58(58), 505-522.
- Erdem, A. R., & Kıran, H. (2014). 4+ 4+ 4 eğitim modeline yönelik ilkokul yöneticilerinin görüşleri. *Türkiye Sosyal Politika ve Çalışma Hayatı Araştırmaları Dergisi*, 4(7), 27-49.
- Erden, F. T., & Altun, D. (2014). Sınıf öğretmenlerinin okul öncesi eğitim ve ilköğretime geçiş süreci hakkındaki görüşlerinin incelenmesi. *İlköğretim Online*, 13(2), 481-502.
- Erkenekli, S. (2014). *Gölbaşı’nda ortaokul yönetici ve öğretmenlerin yönetsel sorunları hakkındaki görüşleri* (Yüksek lisans tezi). Türk Hava Kurumu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü: Ankara.
- Esen, E. (2009). *Öğrenci mevcudu 1000 ve üzeri olan resmi ilköğretim okullarında yaşanan yönetim sorunları* (Yüksek lisans tezi). Beykent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü: İstanbul.
- Filiz, S., & Arslanhan, Ş. (2016). The views of primary school first grade teachers about the 12-year intermittent and compulsory education system. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 51(3), 305-322.
- Gedikoğlu, T. (2005). Avrupa birliği sürecinde türk eğitim sistemi: sorunlar ve çözüm önerileri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(1), 66-80.
- Göksoy, S. (2013). Türkiye ve avrupa birliği ülkelerinde zorunlu eğitim uygulamaları. *Asya Öğretim Dergisi*, 1(1), 30-41.
- Gülcan, G. M. (2014). Eğitimde son 10 yıl - sorunlar ve çözüm önerileri. *Gazi Üniversiteli Öğretim Üyeleri Derneği Bülteni*, 12(1), 10-14.
- Gül, H. (2014). Türkiye’nin eğitim sorunları, akp nin eğitime bakışı ve çözüm önerileri. *Toplum ve Demokrasi Dergisi*, 2(3), 181-196.
- Günkör, C., & Demir, C. G. (2017). 5/1/1961 tarihli ve 222 sayılı ilköğretim ve eğitim kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifine yönelik basında yer alan görüşlerin incelenmesi. *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(2), 1425-1452.
- Gürbüz, E. (2005). Devlet ve özel ilköğretim okullarında hizmet kalitesinin karşılaştırılmasına ilişkin bir araştırma. *İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 7(1), 1-23.

- Güven, İ. (2012). Eğitimde 4+ 4+ 4 ve fatih projesi yasa tasarısı reform mu? *İlköğretim Online*, 11(3), 556-577.
- Hoşgörür, V., & Arslan, İ. (2014). Okul örgütünün finansal kaynaklarının yönetimi sorunu (Yatağan İlçesi Örneği). *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(1), 91-102.
- Kalaycı, N. (2005). İlköğretim okulu öğrencileri okullarında hangi durumları problem olarak algılamaktadır? *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 11(2), 167-193.
- Kaya, İ. (2010). *Taşımali eğitimin yönetimi ve sorunları: Adıyaman ili örneği* (Yüksek lisans tezi). İnönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü: Malatya.
- Kayıkçı, G. (2014). *İlköğretim kurumlarının mali kaynak sorunları ve okul müdürlerinin çözüm uygulamaları (Bingöl ili örneği)* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Erzurum.
- Kaştan, Y., & Kaştan, Y. (2016). Türkiye’de sekiz yıllık kesintisiz ilköğretim kurumundan ilköğretim ve ortaokul şeklinde 4+ 4+ 4 uygulamasına geçiş sürecinde yaşanan sorunlar ve çözümlerine ilişkin yönetici görüşleri: bir durum çalışması. *Uluslararası Sosyal ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, 3(5), 130-155.
- Kerem Aktan, E., & Cömert, D. (2006). Siirt ilinde okul öncesi eğitim sorunlarının tespitine yönelik öğretmen görüşlerinin incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 34(170), 1-16.
- Kıncal, R. Y. (2009). *Eğitim bilimine giriş*. (2. Baskı.). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Korkmaz, İ. (2005). İlköğretim okullarının karşılaştıkları finansman sorunları. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2(14), 429-434.
- Kök, M., Küçüköğlü, A., Tuğluk, M. N., & Koçyiğit, S. (2007). Okul öncesi eğitiminin sorunlarına ilişkin öğretmen görüşleri (Erzurum ili örneği). *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(16), 160-171.
- Kurtuldu, B. S. (2010). *Okulöncesi eğitiminde okul aile ilişkilerinde yaşanan sorunların öğretmen ve veli görüşlerine dayalı olarak değerlendirilmesi* (Yayınlanmamış doktora tezi). Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimleri Enstitüsü: Konya.
- Küçük, A. (2010). *Taşımali ilköğretim okullarında görev yapan yönetici ve öğretmenlerin karşılaştıkları sorunlar (Aksaray ili örneği)* (Yayınlanmamış doktora tezi). Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimleri Enstitüsü: Konya.
- Külekcı, E. (2013). 4+4+4 eğitim sistemi kapsamında birleştirilmiş sınıf uygulamasına ilişkin öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 369-377.
- MEB. (2013). *Okul öncesi eğitim programı*. T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, Temel Eğitim Genel Müdürlüğü, Ankara.
- MEB. (2015). *İlköğretim eğitim programı*. T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, Temel Eğitim Genel Müdürlüğü, Ankara.
- Memişoğlu, S. P., & İsmetoğlu, M. (2013). Zorunlu eğitimde 4+4+4 uygulamasına ilişkin okul yöneticilerinin görüşleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 14-25.
- Miles, M., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis*. London: Sage Publications.
- Nayir, F. (2016). *Pedagojik formasyon öğrencilerinin türk eğitim sistemi’nde yaşanan sorunlara ilişkin farkındalıklarının incelenmesi, eğitim bilimlerinde yenilikler ve nitelik arayışı* (Ed. Dinçer, S.) Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Oktay, A. (Ed.). (2009). *Eğitim bilimine giriş*. (3. Baskı.). Ankara: Pegem A Yayınları.
- Önder, E., & Güçlü, N. (2014). İlköğretimde okullar arası başarı farklılıklarını azaltmaya yönelik çözüm önerileri. *Eğitim Bilimleri Dergisi*, 40(40), 109-132.

- Örs, Ç., Erdoğan, H., & Kipici, K. (2013). Eğitim yöneticileri bakış açısıyla 12 yıllık kesintili zorunlu eğitim sistemi. *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(2), 131-154.
- Özden, B., Kılıç, R., & Aksu, R. K. D. (2014). Sınıf öğretmenlerinin 12 yıllık (4+ 4+ 4) zorunlu eğitime ilişkin görüşleri. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20(20), 181-202.
- Özmen, F., & Yalçın, H. (2011). Devlet ilköğretim okullarının mali açıdan desteklenmesinde velileri bağış yapmaktan uzak tutan nedenler. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21(1), 57-76.
- Özpinar, M. (2008). *Köyde görev yapan sınıf öğretmenlerinin sorunları (Aydın ili örneği)* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü: Aydın.
- Öztürk, F. Z., Kaya, N., & Durmaz, E. (2016). Okul öncesi öğretmenlerinin görev sürecinde yaşadıkları eğitimsel sorunlar ve çözüm önerileri. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(3), 68-94.
- Patton, M. Q. (2014). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri* (M. Bütün, & S. Beşir Demir, Çev. Edt.). Ankara: Pegem Akademi.
- Polat, S., & Ay, O. (2016). Meta-sentez: Kavramsal bir çözümleme. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 4(2), 52-64.
- Sandelowski, M., & Barroso, J. (2003). Classifying the findings in qualitative studies. *Qualitative Health Research*, 13(7), 905-923.
- Sarıbaş, S., & Babadağ, G. (2015). Temel eğitimin temel sorunları. *Anadolu Eğitim Liderliği ve Öğretim Dergisi*, 3(1), 18-34.
- Seçer, Z., Çeliköz, N., & Kayılı, A. G. G. (2010). Okul öncesi öğretmenliği okul uygulamalarında yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(1), 128-152.
- Şan, A. (2012). *İlköğretimde taşınmalı eğitim öğrencilerinin sorunları* (Yayınlanmamış doktora tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü: İzmir.
- Tezcan Koşer, A. N. (2014). *İlkokul ve ortaokullarda okul müdüründen kaynaklanan sorun ve çatışmalar* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü: İstanbul.
- Thomas, J., & Harden, A. (2008). Methods for the thematic synthesis of qualitative research in systematic reviews. *BMC Medical Research Methodology*, 8(45), 1-10.
- Tok, F. (2013). *12 yıllık zorunlu eğitim uygulamasına ilişkin öğretmen, yönetici ve veli görüşlerinin incelenmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Zirve Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü: Gaziantep.
- Ulusoy, M., & Aslan, H. D. (2006). Beş yıllık temel eğitim yapılarının sekiz yıllık temel eğitim sistemine fiziksel adaptasyonunun değerlendirilmesi. *Selçuk Üniversitesi Mühendislik, Bilim ve Teknoloji Dergisi*, 21(3-4), 129-142.
- Uzun, E. M., & Alat, K. (2014). İlkokul birinci sınıf öğretmenlerinin 4+ 4+ 4 eğitim sistemi ve bu sistem sonrasında ilkokula başlayan öğrencilerin hazır bulunuşlukları hakkındaki görüşleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(2), 15-44.
- Ünal, N. (2006). *Okulöncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Ankara.
- Walsh, D., & Downe, S. (2005). Meta-synthesis method for qualitative research: a literature review. *Journal of Advanced Nursing*, 50(2), 204-211.
- Yalçın, F. A., & Yalçın, M. (2018). Okul öncesi öğretmenlerin okul öncesi eğitimin sorunlarıyla ilgili görüşleri: Ağrı ili örneği. *İlköğretim Online*, 17(1), 367-383.
- Yıldırım, N., Saklan, E., & Yıldırım, V. Y. (2016). Emekli öğretmenlerin edindikleri deneyimler düzleminde geçmiş ve günümüz eğitim sistemi sorunlarına ilişkin görüşlerinin incelenmesi. *Çağdaş Yönetim Bilimleri Dergisi*, 2(2), 1-19.

Yurdabakan, İ., & Tektaş, M. (2013). Taşımali ilköğretim öğrencilerinin taşımali eğitime ilişkin görüşleri. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 15(3), 511-527.

Yazarlar

İletişim

Öğretmen Özge DEVECİ

Dalaman Şehit Jandarma Uzman Onbaşı Fuat Demir
Ortaokulu, Muğla

e-mail:ozgedevenci@gmail.com

Doç. Dr. Necdet AYKAÇ

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim
Bilimleri Bölümü, Eğitim Programları ve Öğretim
Anabilim Dalı, Muğla

e-mail: necdetaykac@mu.edu.tr

Summary

Purpose and Significance. Education is an investment for both the individual and society. Education is one of the most profitable investments in the long-term, and it is a process that produces services to the individual and society in general. Expenditures made in the field of education and investments are also effective on educational outcomes and play an important role in the development of countries. In this context, developed and developing countries continuously increase their education spending and investments (Döş ve Atalmış, 2015). In addition to different philosophical approaches in the Turkish education history process, educational activities were influenced by factors such as politics, social events, migrations, war, population change (Düşmez & Bulut, 2015). Changes affect the system positively and negatively. The Turkish education system is a very large system with the number of teachers and students. The changes that are made in this system frequently cause further problems. At this point, the problems experienced in the system are important in terms of finding possible solutions (Nayir, 2017). It can be said that the basic education within the educational system is an important function for a qualified educational system, considering its impact on other levels. Besides, education is one of the most important human activities and also one of the keystones that will contribute to the advancement of societies. Education has an important role in shaping the future of a country globally (Yıldırım & Saklan, 2016). Basic education requires a certain level and quality of education in formal and informal education system regardless of the age of person. The main objective of basic education is to provide the individuals with knowledge, skills and behaviors that are appropriate to the needs of the era in which they live and to the expectations of the society (Güven, 2012). When the literature is reviewed, it has been observed that there are studies that examine the problems of basic education and propose solution offers to the problems of basic education. In this study, the findings of the studies which address the problems of basic education and solution offers were synthesized by the meta-synthesis method. It is considered that this study, aiming to determine the problems of basic education in depth, will contribute to the related literature.

Methodology. In this study, one of the qualitative research methods, meta-synthesis was used to interpret the studies examining the problems experienced in basic education. Meta-synthesis studies require a systematic approach utilizing the collection and analysis of qualitative research, focusing on the findings of these researches, and applying qualitative methods to synthesize these findings (Sandelowski & Barroso, 2003). In this study, the meta-synthesis stages developed by Walsh and Downe (2005) were applied. The criteria for the research are determined as “to include key words, to be qualitative or mixed, to be clearly identified in the purpose, method, findings and results. When the studies were examined, 92 studies meeting the criteria were identified. After evaluating the study objectives and methods, it was decided that 61 studies fully meet the criteria.

Results. The primary research was followed by the meta-synthesis stages that Walsh & Downe (2005) developed. At the end of the examination, the problems experienced in basic education could be addressed in four themes: system structuring problems, infrastructure and financing problems, stakeholder problems and program problems. In addition, in the primary research, it was determined that the highest frequency has system and configuration problems and that the lowest frequency has program problems. system and structuring problems are the most (34.10%) mentioned theme. In the school start age discussion, pre-school education process, dual education, surplus teacher, system obscurity, carrying,

Discussion and Conclusion. The primary researches were examined by following the meta-synthesis stages developed by Walsh & Downe (2005). At the end of the examination, the problems experienced in basic education could be addressed in four themes: system and structuring problems, infrastructure and financing problems, stake holder problems and program problems. In addition, in the primary

research, it was determined that the highest frequency has system and structuring problems and that the lowest frequency has program problems. System and structuring problems were determined to be the mostly (34.10%) mentioned theme containing the problem codes of “school start age discussion, pre-school education process, dual education, supernumerary teacher, system obscurity, transportation, institutions' supervision, centralization, barriers to access to education, quality in education, orientation, multi grade class, early school drop-out and merit in administrator assignment”. School start age discussion has a high frequency in primary studies. The problem of infrastructure and financing is the problem mentioned in the second place (32.30%) in the primary research. Among the infrastructure and financing problems, the lack of equipment, financial distress, crowded classes, alteration of buildings, the inability to employ auxiliary personnel, and the provision of hygiene and health care problems appeared. The problem code possessing the highest frequency is the lack of tools and equipments whereas stake holder issues are the theme mentioned in the third (17.60%) order. In addition, there are problem codes such as parental indifference, in-service teacher training, administrators' behaviors and manners, teacher appointment and lastly perception of teacher respect and status. Parents' indifference was found to have a high frequency (n=22) in primary studies. The themes mentioned at least in primary researches (16.02%) were identified as problems related to programs. Within these problems, curriculum, guidance activities, elective course options, giving place to social activity and lastly measurement and assessment problem codes were included. In this current study, the problems of basic education system, which is defined as the very first step of our education system were aimed to identify through meta-synthesis. It can be concluded that some of the problems identified are problems which have been transferred from past to present day whereas some of them are perceived as problems today. In accordance with the research findings, it was determined that there appeared many problems in the basic education system. These so-called problems were presented in four themes: system and structuring problems, infrastructure and financial problems, stake holder problems and program problems. Besides, it can be recommended that we should be more careful about the changes to the basic education elements when we consider the importance of the period from pre-school to secondary school in students' lives. In addition, we should keep in mind that a large majority of the results regarding the changes is capable of changing their academic and social life. Within the light of these findings, the following suggestions can be made:

1. Instructional programs should not be changed frequently. When making any changes, the pilot implementation should be carried out and the opinions of all stakeholders should be taken during the development of the program.
2. The age of the students in school life should be revised based on scientific data, or the age of the children should be taken into account and the programs should be developed in line with the needs of the students.
3. The physical structure and equipment of the schools can be effective by allocating more resources to basic education than the budget.
4. The parent-student-teacher trio relationship has an important place in student life, taking into account that the parents' education system is an effective part of organizing activities and parents' education seminars should be given importance.
5. Education system can be liberated from centralization and localization can be ensured.
6. Pre-school education, which is of great importance in terms of the nature of basic education, can be provided with a qualified structure by making it compulsory.
7. The combined class and dual education practices that adversely affect the quality of basic education should be abolished.
8. Research can be carried out based on teacher, student and parents' interviews about the problems related to basic education.